Atidžiai perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

KLIUKLIUKAS SUSIPAŽĮSTA SU PILIULE

Gauruočiai – tai tokie linksmi, šiek tiek storuliukai ir labai gauruoti padarėliai. Iš pirmo žvilgsnio jie panašūs į pūkuotus kamuoliukus. Tačiau geriau įsižiūrėję pamatysime pro tankius gaurus kyšančius mielus snukučius. Vaikšto gauruočiai dviem mažomis plonomis kojelėmis, apaugusiomis trumpu, tankiu kailiuku ir turinčiomis tvirtas dideles pėdas. Iš apvalaus kūnelio kyšojo dvi plonos rankos, kurios kaip ir kojytės – apžėlusios trumpais plaukučiais. Turi gauruočiai ir uodegą bei ausytes. Pastarosios tokios mažutės, kad jų pro tankų kailį beveik nematyti. Užtat uodegos sunku nepastebėti – ji ilga, plona kaip virvelė, o jos gale puikuojasi tankių gaurų kuokštelis. Dydžio gauruočiai kiek didesni už voveres, bet mažesni už kiškius. Paprastai jų kailiukas būna nenusakomos pilkos spalvos, tačiau, artėjant žiemai, jis ima balti ir, iškritus pirmosioms snaigėms, gauruočiai būna jau labiau balti nei pilki.

Mūsų gauruotis vardu Kliukliukas. Tokį vardą jis gavo todėl, kad kai skaniai ir gausiai prisivalgo, tai einant jo pilvukas švelniai kliuksi: kliuku – kliuku – kliuku.

Vieną karštą vasaros popietę Kliukliukas gulėjo išsitiesęs laukinės kriaušės pavėsyje ir svajojo. Kad svajoti sektųsi geriau, šalia buvo pasidėjęs obuolių sulčių ąsotį ir pintinėlę, kupiną saldžių, gardžiai kvepiančių vanilinių bandelių.

– Labas, – staiga kažkas sukrankė gergdžiančiu balsu jam tiesiai į ausį.

Kliukliukas išsigandęs stryktelėjo ir pamatė šalia tupinčią didžiulę juodą varną.

– Na, gal ir labas, – suburbuliavo jis pirmam išgąsčiui praėjus. – Bet kam taip šūkaut nesavu balsu?

– Tau gal ir nesavas. Bet man jis pats saviausias. Savesnio neturiu, – sukarksėjo smarkiai įsižeidęs paukštis. Ir Kliukliukas galėjo įsitikinti, kad tai tiesa – varna kalbėjo siaubingai gergždžiančiu balsu. Jau tokį, matyt, ir teturėjo.

– Atsiprašau, tikrai nenorėjau ko nors blogo pasakyti, – kiek sutrikęs sumurmėjo Kliukliukas. Kadangi varna po šių žodžių tebestovėjo įsižeidus, jis nenoromis stumtelėjo pintinėlę su bandelėmis į jos pusę.

– Prašau vaišinkis. Šiandien kepiau. Vanilinės, – sulig kiekvienu žodžiu

LIVEWORKSHEETS

Kliukliukas vis sunkiau rijo seiles. Mat labai nenorėjo dalintis šviežutėlėmis, gražiai apskrudusiomis bandutėmis su kažkokia nepažįstama užkimusia varna. Tačiau jautėsi privaląs padaryti ką nors malonaus, kai taip negražiai apibūdino jos balsą. Be to, juk negali žinoti, gal varnos visai nemėgsta saldžių bandelių. Arba gal ši yra iš prigimties alergiška vanilei, – tokios mintys sukosi gauruočio galvelėje.

Tačiau varnos akutės godžiai sublizgo išvydus pintinėlę skanėstų.

– Na, jeigu jau taip siūlai, – ir ji kaptelėjo snapu pačią didžiausią bandutę. – Gardžios, – kranktelėjo kapodama trečiąją bandelę. – Manau, kad jau tuoj galėsiu tau atleisti, – pridūrė įnikdama į šeštąją, priešpaskutinę. – Na štai, dabar jau galime ir susipažinti, – tarė lesiodama nuo savęs paskutiniosios bandutės trupinius. – Kuo tu vardu?

– Aš Kliukliukas. Gauruotis Kliukliukas, – prisistatė Kliukliukas.

– O aš, kaip matai, varna. Pasakyčiau tau ir savo vardą, bet turi pažadėti, kad nepulsi vėl įžeidinėti. Bandelių, kaip matau, daugiau nebeturi, tai dar vieno įžeidimo tikrai negalėsiu atleisti.

– Pažadu, neįžeidinėsiu, – pasakė Kliukliukas. Kadangi bandelių tikrai nebebuvo, jis suprato, kad ramų pasisvajojimą kramsnojant skanėstus teks atidėti kitam kartui. Taigi galima ir susipažinti su šituo, kiek keistu, paukščiu. Ir tikrai įdomu, koks tas vardas, jei varna nenori jo iš karto pasakyti?

– Mano vardas Piliulė, – pagaliau prisistatė paukštis ir įdėmiai pažvelgė į gauruotį, tikrindamas ar šis nepradės juoktis.

– Labas, Piliule, – rimtu veidu tarė Kliukliukas ir pagalvojo, – kaip gerai, jog varna jį įspėjo. Jos vardas jam pasirodė iš tiesų šiek tiek juokingas. Tačiau, kita vertus, juk ir jo paties vardas gali kam nors sukelti juoką. Taip jis ir pasakė varnai:

– Neturėtumei krimstis dėl savo vardo. Tiesa, jis skamba visai linksmai, bet juk ir mano vardas šiek tiek juokingas. Tačiau aš visai nesijaudinu, nes juk tai mano vardas ir jau vien dėl to man jis labai patinka.

Varna kiek patylėjo, o paskui prakalbo:

– Mane taip praminė dėl to, kad aš labai mėgau ryti piliules. Piliules nuo gerklės skausmo, nuo kosulio, nuo peršalimo ir panašiai. Matai, Kliukliuk, buvo laikas, kai tikėjausi, kad mano balsas tik užkimęs. Ir kad galiu jį išgydyti. Maniau, kad vis tiek, anksčiau, ar vėliau, rasiu tokius stebuklingus vaistus, kurių išgėrus balsas pasikeis. Ir man prakalbus niekas nekrūpčios tarsi jiems į ausį griaustinis griaustų... O būna dar blogiau – šnekini ką nors, ogi žiūri, kad nebėra su kuo kalbėtis – pabėga išsigandę... – Piliulės balsas pradėjo trūkčioti ir Kliukliukas išsigandęs pamatė, kaip per jos juodą paukštišką skruostą ritasi didžiulė ašara.

LIVEWORKSHEETS

– Piliule, tavo vardas nėra juokingas. Jis tiesiog linksmas, o tai juk nėra blogai. Negi norėtumei, kad jis būtų liūdnas? O dėl balso taip pat nereikia jaudintis. Jis toks, koks yra. Juk jis tavo. Pati sakei, kad savesnio balso neturi. Todėl jis yra ypatingas. Man jis jau pradeda patikti. Ir dar – manau, kad tavęs išsigąsta visai ne dėl balso.

– Dėl ko dar? – varna nustebusi pakėlė akis į gauruotį.

– Manau, kad čia kaltas tavo įprotis užklupti netikėtai. Štai aš tikrai nebūčiau išsigandęs, jei nebūtumei taip nelauktai sušukusi man tiesiai į ausį. Jei tavo vietoj būtų buvusi švelniai cypsinti pelytė, būčiau ne ką mažiau išsigandęs.

– Taip manai?

– Žinoma! Kitąsyk, kai su kuo nors norėsi užmegzti pokalbį, pasistenk, kad tave pamatytų ir išgirstų iš toliau. Įsitikinsi, kad sakau tiesą, – tarė Kliukliukas.

Pagal knygą: Rimaitė A. Kliukliukas arba keletas istorijų nutikusių vienam gauruočiui. Vilnius: „Baltos lankos“, 2008.

KLAUSIMAI IR UŽDUOTYS

1 Kokio dydžio yra gauruočiai? Remdamasis tekstu pažymėk teisingą atsakymą.

Ⓐ Mažesni už voveres, bet didesni už peles.

Ⓑ Didesni už voveres, bet mažesni už kiškius.

Ⓒ Didesni už voveres, bet mažesni už peles.

Ⓓ Mažesni už voveres, bet didesni už varnas.

2 Kada gauruočiai būna balti?

_____

_____

LIVEWORKSHEETS

3 Remdamasis tekstu tiksliai parašyk, kuriuo **paros laiku** vyksta veiksmas?

_____

_____

4 Parašyk du dalykus, kurių Kliukliukui reikėjo, kad geriau sektųsi svajoti.

1. _____

2. _____

5 Parašyk, ką reiškia posakis *šūkaut nesavu balsu.*

_____

_____

6 Parašyk, kokios prieštaringos mintys sukosi Kliukliuko galvoje, kai jis pasiūlė varnai pasivaišinti bandelėmis.

Jis privalėjo pavaišinti varną, nes _____

_____

Jis nenorėjo dalintis su varna bandelėmis, nes _____

_____

7 Parašyk iš teksto bent tris žodžius, apibūdinančius Kliukliuko keptas bandeles.

1. _____

2. _____

3. _____

8 Kiek bandelių sulesė varna (nurodyk skaičių)?

_____

LIVEWORKSHEETS

9 Kodėl, anot varnos, ji nebūtų galėjusi atleisti antro įžeidimo?

_____

_____

10 Kaip manai, ar Kliukliukas draugiškas?

Taip ☐1 Ne ☐2

Remdamasis tekstu, paaiškink, kodėl taip manai.

_____

_____

_____

11 Paaiškink pasakojimo veikėjų vardų reikšmę.

Gauruočio Kliukliuko	_____ _____
Varnos Piliulės	_____ _____

12 Kaip manai, kodėl Kliukliukas nesijuokė išgirdęs varnos vardą, nors jis ir pasirodė juokingas.

_____

_____

13 Sunumeruok šiuos sakinius pagal įvykių seką.

- ☐ Kliukliukas vaišina varną bandelėmis.
- ☐ Kliukliukas guli ir svajoja.
- ☐ Varna ir Kliukliukas susipažįsta.
- ☐ Varna išgąsdina Kliukliuką.

LIVEWORKSHEETS

14 Su kuo varna palygina savo balsą?

_____

_____

15 Koks varnos įprotis, anot Kliukliuko, gąsdindavo jos pašnekovus?

_____

_____

Atidžiai perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

_____
(pavadinimo vieta)

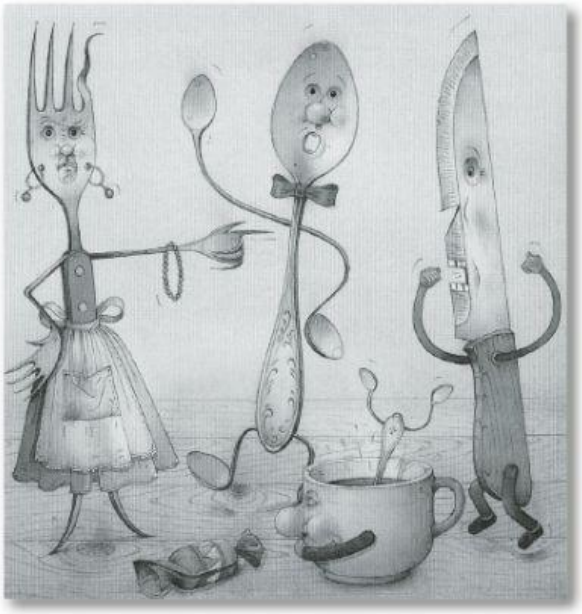

Susiginčijo peilis, šakutė ir šaukštas, kuris iš jų yra svarbesnis.

– Be manęs neatsipjautum nė mažiausio gabalėlio, – karštai aiškino peilis.

– O su kuo tu tą gabalėlį pasmeigtum? – piktinosi šakutė.

– Įdomu, kaip tu atrodytum, jeigu kas su tavim bandytų valgyti sriubą? – šaipėsi šaukštas.

Ginčas vis aštrėjo ir pagaliau kilo toks triukšmas, kad net ramiai sau ant puodelio krašto sėdėjęs šaukštelis stačia galva pliumptelėjo į kavą.

Nuo triukšmo pabudo ir saldainis, kuris saldžiai miegojo, susivyniojęs į šiltą popieriuką.

– Nutilkit, pagyrūnai! – sucypė saldainis plonu saldžiu balseliu. – Mane vaikai labiausiai mėgsta, mieliausiai valgo, ir nei peilis, nei šakutė, nei šaukštas čia niekuo dėti!

Tada vėl susivyniojo į spalvotą popieriuką. Kad gražiau atrodytų...

Pagal knygą: Kasparavičius K. Kvailos istorijos. Vilnius: Nieko rimto, 2005.

LIVEWORKSHEETS

KLAUSIMAI IR UŽDUOTYS

1 Kuris iš šių pasakos veikėjų **nėra** pagyrūnas?

Ⓐ Šaukštas

Ⓑ Saldainis

Ⓒ Šaukštelis

Ⓓ Šakutė

2 Sugalvok pasakojimo pavadinimą, nusakantį pagrindinę mintį, ir įrašyk jį pavadinimui skirtoje vietoje, virš teksto.

3 Ar šis ginčas buvo prasmingas?

Taip ☐1 Ne ☐2

Savo nuomonę pagrįsk tekstu.

_____

_____

4 Paaiškink žodžių junginį *ginčas vis aštrėjo.*

_____

_____

5 Nurašyk žodžius, kurie nusako, kad šaukštelis labai greitai įkrito į kavą.

_____

_____

6 Iš teksto išrink tris žodžius arba žodžių junginius, apibūdinančius pasakojimo nuotaiką.

1. _____

2. _____

3. _____

LIVEWORKSHEETS